

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2020

aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus Praxis

registrikood: 90005952

tänavaga nimi, maja number: Ahtri tn 6a

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 10151

telefon: +372 6408000

faks: +372 6408001

e-posti aadress: praxis@praxis.ee

veebilehe aadress: www.praxis.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	19
Bilanss	19
Tulemiaruanne	20
Rahavoogude aruanne	21
Netovara muutuste aruanne	22
Raamatupidamise aastaaruande lisad	23
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	23
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	26
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	27
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	28
Lisa 5 Kasutusrent	28
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	29
Lisa 7 Võlad töövõtjatele	30
Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	30
Lisa 9 Annetused ja toetused	31
Lisa 10 Tulu ettevõtlusest	31
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	31
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	32
Lisa 13 Tööjõukulud	32
Lisa 14 Seotud osapooled	32
Lisa 15 Programmide koondinfo	33
Aruande allkirjad	35
Vandeauditori aruanne	36

Majandusaasta aruanne 2020

SA Poliitikauuringute Keskus Praxis

Registrikood: 90005952

Aadress: Ahtri tn 6a, Tallinn 10151, Eesti

Telefon: +372 640 8000

E-post: praxis@praxis.ee

Kodulehekülg: www.praxis.ee

Omandivorm: sihtasutus

Majandusaasta: 01.01.2020–31.12.2020

Audiitor: Tiina Maalinn

Sisukord

Praxis aastal 2020	3
Valik töid 2020	4
Tööd Eestis	6
Rahvusvahelised tööd	8
Praxise Akadeemia	10
Juhtimine	12
Raha-asjad	13
Tulekul 2021	14

Praxis aastal 2020

2020. aastal täitis Praxise 20. tegevusaasta. Oleme Eesti vanim sõltumatu, kodanikualgatuslik ning avalikes huvides tegutsev mõtte- ja tegude koda. Meie eesmärgiks on rikastada avalikku arutelu, luua väärtuslikke teadmisi ja toimivaid lahendusi poliitikakujundajatele, vabakonnale ja teistele ärksatele inimestele, et aidata nõnda kaasa Eestit edasi viivatele muutustele, mis oleks eeskujuks mujalgi maailmas.

Praxise tugevuseks rakendusuuringute pakkujate seas on meie interdistsiplinaarsus – suudame pakkuda erinevaid elualasid siduvat vaadet, analüüsi ja soovitusi, ühendades selleks meie analüütikute valdkondlikud ja metoodilised teadmised ja oskused. Näiteks lõppenud aastal valminud Ida-Virumaa õiglase ülemineku võimaluste analüüs hõlmab valdkondadest nii majandust, keskkonda, töö- ja sotsiaalpoliitikat, tervishoidu kui ka valitsemist.

Sõltumatus ja tegutsemine avalikes huvides tähendab, et keskendume teemadele, mis meie ja mõttekaaslaste hinnangul on ühiskonna arengus olulised, pakkudes neis välja mõjusaid ja eri osapooltega arvestavaid lahendusi. Näiteks projektis „Naised poliitikas“ koostasime ideed, kuidas toetada ja võimestada naiste suuremat osalemist poliitikas. Projektis „Häirekell“ analüüsimme ja rakendame Eesti ettevõtjate toel sekkumisi koolist väljalangemise ennetamiseks, et tagada noortele paremad võimalused oma potentsiaali teostamiseks.

Praxise analüüsid on ajakohased, aidates lõppenud aastal mõtestada, kuidas ületada praegust tervisekriisi ja majandusraskusi. Nii uurisime kaugvastuvõttude toimimist eriolukorra ajal tervishoiu ning haridustöötajate kogemusi oma tööd mõjutanud piirangutest ja toetusmeetmetest. Jagasime mõtteid, kuidas muuta paremaks virtuaaltöö korraldust ja õppida eelmise majanduskriisi kogemusest, et praegune ei mõjuks halvavalt Euroopa riikide elutingimuste sarnastumisele. Alustasime pikema programmiga, kus vaatleme pandeemia mõju erinevatele elualadele ja gruppidele, tuvastades esimeses uuringus näiteks, kuidas 2020. aastal rakendatud palgatoetus aitas ennetada töötust ja toimetulekuraskusi.

Tehes tihedat koostööd teiste Euroopa mõttekodade ja institutsioonidega, suudame tuua oma analüüsidesse rahvusvahelist kogemust ning suunata omakorda Euroopa Liidu poliitikat. Näiteks Euroopa Parlamendi tellitud uuringus analüüsisime koos partneritega, kuidas rohe- ja kliimapöörde kontekstis toetavad teineteist säästlik keskkonna- ja säästlik sotsiaalne areng.

Keskendudes peamiselt Eesti elu puudutavale, mõtleme kaasa ka sarnase arengulooga riikidele ning toetame nende arenguteed. Näiteks Ukraina e-tervishoiu taristu projektis anname edasi Eesti e-riigi kogemust, samas töötame ka ühtse kriisitelefoni teenuse arendamisel ja vabatahtlike päästjate kaasamise reformi elluviimisel.

Praxis on teadmiste-põhine organisatsioon. Me osaleme teadusprojektides ning soovime oma töödega teadusesse ka omalt poolt panustada, mitte ainult sealt teadmisi ammutada. Praxise analüütiku Maris Vainre juhtimisel kirjutatud artikkel meie edukast nügimis-projektist, mis aitas parandada ehitussektori töötajate töötingimusi ja konkurentsi ettevõtete vahel, valiti teadusajakirja *Journal of Behavioral Public Administration* aasta parimaks artiklaks.

Uuringute ja analüüsides kõrval võtame ette teisigi töid, mis aitavad kaasa vajalike muutuste sündimisele: viime läbi uudsete sekkumiste katseprojekte, arendame poliitikakujundamise tööriistu, koolitame ühiskondlike muutuste eestvedajaid ning osaleme nõuandvates töörühmades.

Aastaaruandes pakume lühikese ülevaate valikust Praxise lõppenud aastal ellu viidud 75 suurema ja väiksema töö seast. Põhjalikumad materjalid tehtu ja saavutatu kohta leiab meie kodulehelt praxis.ee.

NAISED POLIITIKAS

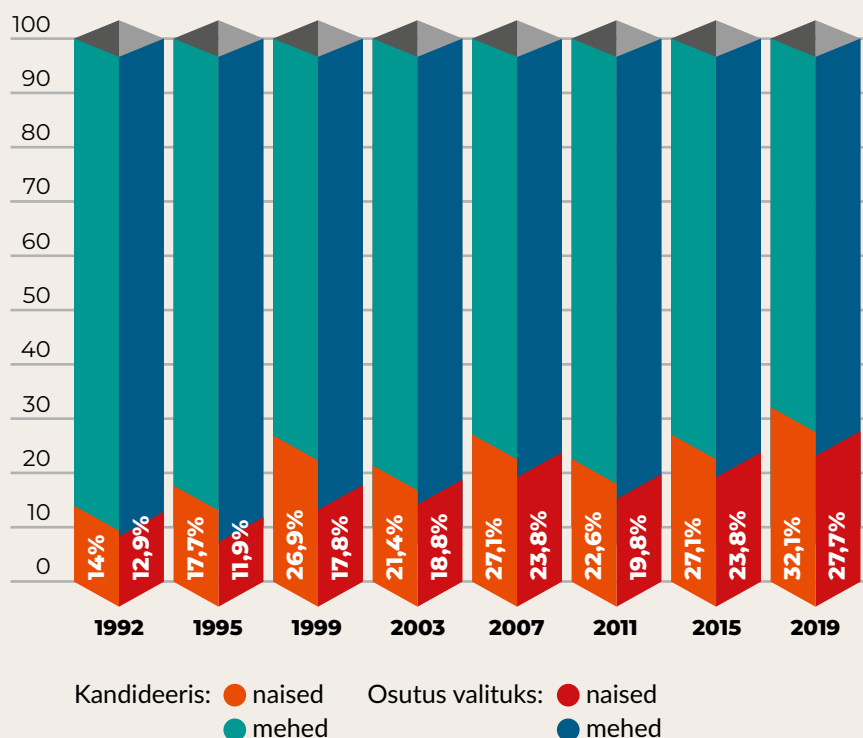
Kuigi erakondade liikmeskonnast moodustavad naised pea poole, on nende osalus tipp-poliitikas viimase 30 aasta jooksul olnud pigem tagasihoidlik. Näiteks on naiste osakaal Riigikogu viimases neljas koosseisus püsinud veerandi ümber, kohalikes volikogudes alla kolmandiku. Ministrikohtadest olid naised 2020. aastaks ligi pooled täitnud vaid ühes, Taavi Rõivase 2014. aasta valitsuses. Vähene esindatus tähendab väiksemat mõju ühiskondlike otsuste üle, mis tekitab küsimusi otsuste legitiimsuses ja demokraatia toimimises.

Projektis „Naised poliitikas“ oli Praxis eesmärk tõsta erakondade ja meedia, aga ka laiemalt ühiskonna teadlikkust soolise võrdsuse tähtsusest, uurida takistusi naiste osalemisel poliitikas ja pakkuda soovitusi nende ületamiseks.

Kirjandus- ja poliitikaülevaadetele, meedia-analüüsile ja intervjuudele tuginedes süstematiseerisime naiste poliitikas osalemist mõjutavad tegurid alates ühiskondlik-kultuurilistest hoiakutest ja institutsionaalsest raamistikust kuni meediaga seotud takistusteni. Eesti ühiskondlik ootus naisele on täita traditsioonilist soorolli, mis ei lange kokku ettekujutusega „õigest“ poliitikust. Poliitikal on kesine maine ning seda tajutakse pigem meeste alana. Leidub juhtumeid, kus meedia kujutab naispoliitiku stereotüüpselt.

Järeldusi tutvustasime ja nende üle arutlesime projekti töötubades, kahel konverentsil ja meediakajastustes. Nii seadusandjatele, erakondadele, meediale kui ka teema uurijatele koostasime rea soovitusi, muuhulgas järgida valimiskirjades vabatahtlikult sookvoote, tuua soolise võrdsuse küsimus debati-temaks ning pöörata tähelepanu, et valimiskampaanias saaksid sõna mõlemast soost poliitikud. Abivahendina eneseanalüüsiks ja olukorra muutmiseks lõime veebilehe naisedpoliitikas.ee.

NAISTE RIIGIKOKKU KANDIDEERIMINE JA VALITUKS OSUTUMINE

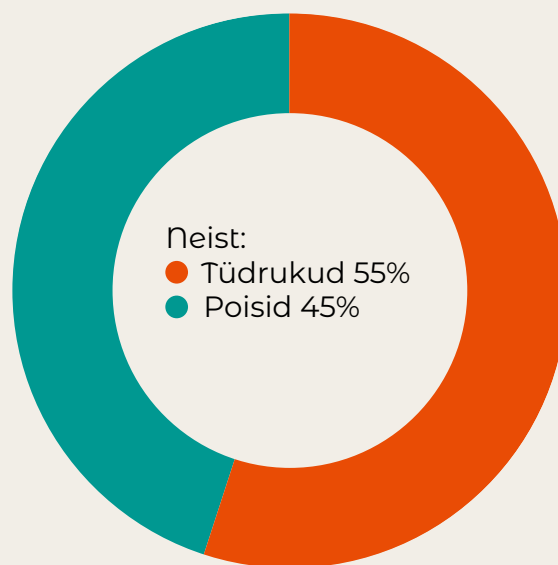
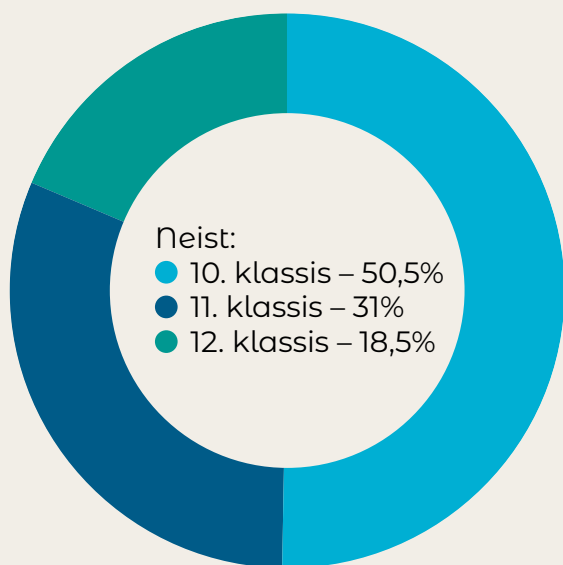
HÄIREKELL

17-18% Eesti noortest ei jõua nominaalaja jooksul keskhariduse omandamiseni ning varakult haridustee katkestanute osakaal on Eestis suurem kui EL-s keskmiselt. Madal haridustase suurendab sotsiaalmajanduslikult haavatavate inimeste arvu, vähendab konkurentsivõimet tööturul ning loob pinnase ühiskondlike pingete ja lõhestumise süvenemiseks. Selle ärahoidmiseks on vajalik, et keskhariduseni jõuaks senisest enam noori.

„Häirekella“ projektis tuvastatakse suurandmete ja intervjuude abil kogutud andmete analüüsile tuginedes õpingute katkestamise riskitegurid gümnaasiumis. Analüüsi tulemuste põhjal luuakse eKoolis varase märkamise süsteem, mis annab õpilasele, lapsevanemale, õpetajatele ja tugispetsialistidele infot õpingute edukuse kohta ning võimaldab õigeaegselt rakendada sekkumismeetmeid.

Projekti rahastab Heateo SA haridusfond, mille on ellu kutsunud uue põlvkonna ettevõtjad eesmärgiga anda hoog sisse algatustele, mis aitavad lahendada Eesti hariduse suurimaid sõlmküsimusi.

KUNI 3000 GÜMNAASIUMIÕPILAST AASTAS KATKESTAB ÕPINGUD VÕI JÄÄB KLASSIKURSUST KORDAMA

Kehva edasijõudmise ja väljalangemise taga on sageli valikud, mis pole tehtud õpilase võimekust ja huve arvestades ning kus mängib senini rolli hoiak, et kutseharidus on vähem nutikatele. Selle kõrval mõjutavad õpiedukust aga ka tegurid nagu õpilase tervis, tegelemine kõrvalaladega ning liiga kõrged ootused oma sooritusele, mis võivad viia vaimse tervise probleemide ja läbipõlemiseni.

Mis ennustab väljalangemist?

- Puudumised – eelkõige põhjuseta puudumised
- Hinded – eelkõige kursusehinded
- Märkused eKoolis – suur hulk neutraalse või negatiivse sisuga kommentaare
- Väiksem osalus õppetöös mitte seotud kooliüritustel

Mis ei ennusta?

- Kooli õppekeel ja linnalisus
- Õpilase kodune keel
- Õpilase sugu
- Käitumishinne
- Eksamite tulemused

Andmed seisuga suvi 2020, tulemused põhinevad 47 kooli 33 953 gümnaasiumiõpilase eKooli õppeinfosüsteemi sissekannete analüüsil.

Ida-Virumaa majanduse ja tööturu kohandumine põlevkivitööstuse vähendamisega

Eesti on liitunud Pariisi kliima- ja Euroopa roheleppega ning püüdleb strateegilise kliimaneutraalsuse poole. See tähendab enim tagajärgi Ida-Virumaa majandusele ja sotsiaalsele olukorrale, sest põlevkivitööstus või osa sellest võib osutada konkurentsivõimeks. Meie tööst selgus, et otseses vaesuseriski ohus on vähemalt 8000 inimest. Analüüsist lähtuvalt peab riigi fookuses olema Ida-Virumaa eri valdkondade töötlevas tööstuses nii uute ettevõtete rajamise kui ka olemasolevate arendamise toetamine, seejuures suunaga tööstuse mitmekesisuse kasvule. Töötlevat tööstust peab toetama IKT valdkonna arendamine ning olulised valdkonnad on ka keskkonna- ja rohetechnoloogiad, taastuvenergia, ringmajandusharud, vesiniku tootmine ja turismisektor, samuti kultuur ja loomemajandus.

Eesti tervisekindlustuse tulevik

Praxise analüüsist selgus karm tõde: Eesti ravikindlustuse eelarve on kehtiva rahastamissüsteemi jätkudes jõudmas suurde defitsiiti ning juba 2035. aastal ületavad Haigekassa aastased kulud tulusid 900 miljoni euro võrra. Samal ajal elanikkond vananeb ja seda haigena; tervena elatud aastate arv ei ole viimase kümnendi jooksul kasvanud. Analüüsisime nelja tulevikustsenaariumit, sh. nii tervise ideaalstsenaariumi kui ka praeguste probleemide süvenemist.

Lapsendamise ja hooldusperre paigutamise järgne seiresüsteem

Analüüsisime lapsendaja- ja hooldusperede hetkeolukorda, nende probleeme ja vajadusi ning töötasime välja lapsendamise ja lapse hooldusperre paigutamise järgse seiresüsteemi. Suurimaks praeguseks kitsaskohaks osutus usaldamatus pere ja KOV-spetsialistide vahel, mistõttu pered ei julge muresid ametnikega jagada. Tegime ettepanekuid muudatusteks, et süsteemi parandada, näiteks tugispetsialisti teenuse käivitamise, kodukülastuste tihendamise ja nende paremaks muutmise läbi.

Rändest ühiskonnale tekkivate tulude ja kulude mudel

2020 teostus muutuvat tööturgu ja rändest tulenevaid võimalusi-väljakutseid uuriva projekti teine etapp. Praxise ja Centari koostöös loodi rändest Eesti ühiskonnale tekkivate lühema- ja pikemaajaliste tulude-kulude mõõtmise mudel. Lahendus arvutab erinevate sisse- ja väljarändajate rühmade jaoks nende elu jooksul tekkivad tulud ja kulud, arvestades rändaja vanust, haridust, sugu ja rände eesmärki kogu elu hõlmavas vaates – näiteks kuidas sisserändaja lisaks maksude maksmisele ja teenuste kasutamisele annab majandusele täiendavat tulu tarbijana, mille toel saavad areneda siinsed ettevõtted.

Kaugvastuvõttude rakendamine eriolukorras

Viisime läbi juhtumianalüüsi kaugvastuvõttude rakendamise kogemusest eriolukorra ajal Eesti tervishoiusüsteemis. Analüüsisime nii tervishoiutöötajate kui ka patsientide valmidust kaugvastuvõttudeks (mis osutus pigem heaks), aga ka ilmnunud takistusi ning võimalusi ja eeliseid, mida kaugteenuse suurem rakendamine pakub ka tavaolukordades.

Kuidas sünnivad Praxise uuringud ja analüüsid?

MÕJU HINDAMINE

Analüüsime poliitikate mõju inimeste ja organisatsioonide käitumisele – saame teada, millised mehhanismid ja mil määral töötavad. Näiteks vaatame, kuidas vähendada koolist väljalangemist.

MODELLEERIMINE

Matemaatiliste ja ökonomeetriliste mudelite abil hindame seoseid poliitikameetmete vahel. Näiteks hindame sotsiaalkaitse ja maksude mõju leibkondade sissetulekule ja töömotivatsioonile.

SEIRE JA MONITOOORIMINE

Valdkondliku arengu ja poliitika rakendamise süstemaatilise vaatluse abil jälgime ajas tehtud muudatusi. Seire abil mõistame nende põhjuseid ning selgitame tagajärgi. Näiteks seirame töötingimuste muutust üle aja.

PROGNOOSIMINE

Erialateadmisi ja teadaolevaid trende kasutades hindame tulevikumudelite koostamisel praeguste otsuste pikaajalist mõju ning näeme ette võimalikke probleeme. Näiteks pikaajaliselt prognoosime tervishoiukulusid.

KULU-TULU ANALÜÜSID

Majandusliku kasu hindamise põhivahendi kaudu anname ülevaate poliitika rahasse arvestatud mõjus. Aitame teha otstarbekaima otsuse. Näiteks analüüsime tulusid ja kulusid Ida-Virumaa majanduse ja tööturu kohandumisel põlevkivitööstuse vähenemisega.

JUHTUMIANALÜÜSID

Poliitika tegemiseks tuleb mõista, kuidas mõni programm, organisatsioon või inimrühm toimib. Näiteid uurides saame aru, millest tuleneb edu ja millest probleemid. Näites uurime võrdlevalt erinevate riikide virtuaaltöö süsteeme.

KÜSITLUSED

Küsitlus aitab koguda teavet nii tuhandelt vastajalt kui ka kitsamalt rühmalt. Saame teada, milline on poliitika sihtrühmade käitumine ja hoiakud. Näiteks uurime, kuidas erinevast rahvusest inimesed on ühiskonnas lõimunud.

Sooline ebavõrdsus tervises

ELi Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) tellimisel alustasime soolise ebavõrdsuse kaardistamisega tervises 27 EL liikmesriigis. Ebavõrdsus tervises väljendub meeste ja naiste jaoks erinevalt. Näiteks on meeste eluiga Euroopa riikides lühem kui naistel, kuid naised elavad pikema osa oma elust halva tervisega. Aktuaalse teemana analüüsisime soolisi erinevusi vaimses tervises, mis näitas, et mehed ja naised kogevad vaimse tervise probleeme erinevalt – kui naised kannatavad rohkem depressiooni, ärevuse, une- või söömishäirete all, siis mehed on altimad kalduma riskikäitumisele, sh alkoholi ja narkootikumide kuritarvitamisele.

Meie analüüsi tulemuste põhjal valmib 2021. aasta sügisel EIGE soolise võrdõiguslikkuse indeksi raport, mis keskendub seekord tervise küsimustele.

Eurostudent Eesti VII

Eurostudent on rahvusvaheline üliõpilaste sotsiaalmajanduslikku olukorda ning elu-olu kirjeldav uuring, mis pakub sisendit kõrghariduspoliitika kujundajatele nii Euroopa kui ka riikide tasandil. Selle Eesti osa viis Praxis läbi kolmandat korda, seekord osales üle 2700 meie tudengi.

Kuna nelja aastaga on märkimisväärselt (3%-lt 9%-le) kasvanud üliõpilaste osakaal, kel on enda hinnangul vaimse tervise probleeme, uurisime esmakordselt detailsemalt tudengite vaimse tervise näitajaid ja kiusamise esinemist kõrghariduses.

Selgus, et ligi pooltel üliõpilastel on küsitlusele eelnend kuu jooksul esinenud vaimse tervise probleemidele viitavaid muresid nagu liigne muretsemine, loidus või väsimus. Seejuures on töötavate üliõpilaste emotsionaalne seisund parem kui mittetöötavatel ning lapsevanematest tudengitel parem kui neil, kel lapsi pole. Kiusamist on kogenud 5% Eesti tudengitest.

Politiikad ja kogemused hariduse eeslinil

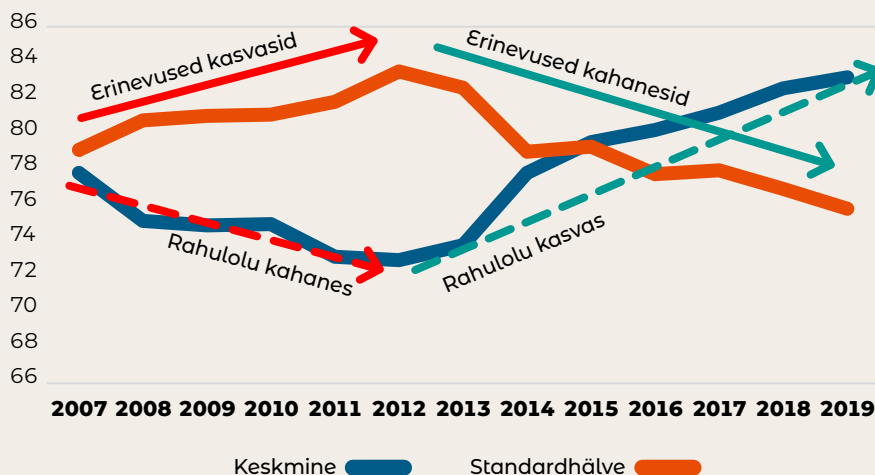
Praxise jaoks esmakordses kogemuses sotsiaalmeedia sisu analüüsimisel uurisime Eesti haridustöötajate ja lapsevanemate kogemusi 2020. aasta teises pooles haridusvaldkonda mõjutanud piirangute ja toetusmeetmete kohta. Tegime seda tööd Euroopa Koolitusfondi uuringumeeskonnas osana suuremast rahvusvahelisest projektist, mis uurib poliitilisi muutusi ja nende vastavust üleilmsetele trendidele ja kohalikele vajadustele.

Virtuaaltöö edendamise praktikad

Eesti, Austria, Taani, Portugali ja Hispaania ühisprojektis uurisime virtuaaltöö edendamisega seotud probleeme ja häid praktikaid, mis muutus eriti päevakajaliseks viirusekriisi levides. Selgus, et teisi virtuaaltöö vorme peale nõ. tavalise kaugtöö ei ole uuritud sektorites ja riikides reguleeritud, kuid „tavalise kaugtöö“ regulatsioonis ja kasutuses on nii riikide kui ka sektorite vahel suuri erinevusi.

Uuringust järeldus, et peamiselt vaid personalipoliitikate kaudu virtuaaltöö reguleerimine võib päädida tööandja kasuks tasakaalust väljas olevate kokkulepetega, mille tulemusel võivad näiteks ületunnitöö, digitaalne järelevalve või töö intensiivsus töötajaid negatiivselt mõjutada. Töötaja heaolu vaates on seetõttu tulemuslikum kujundada läbi õigusaktide ja/või kollektiivlepingute vähemalt minimaalsed virtuaaltöö tingimused, mida seejärel on võimalik läbi personalipoliitikate täiendada.

ELUGA RAHULOLU EUROOPA LIIDU RIIKIDES

Meie analüüs viitas, et Euroopa riigid muutuvad sarnasemaks eelkõige selle läbi, et madalama heaoluga riigid on jõudmas teistele järele. Siiski vähenes eelmise majanduskriisi järel eurooplaste rahulolu oma eluga ning riikide-vahelised erinevused suurenesid. Pärast seda on eluga rahulolu olnud kasvutrendis ning riigid liikunud taas teineteisele lähemale.

Elutingimuste ja sotsiaalkaitse sarnastumine Euroopa Liidu liikmesriikides

Praxise eestvedamisel tehtud projektis seiratakse ELi liikmesriikide elutingimuste ja sotsiaalkaitse arengutrende. Valminud analüüsis selgitame, milliste poliitika-meetmetega toetada liikmesriikide arengut, et Euroopa elanike elutingimused ja sotsiaalne turvalisus tervikuna paraneks. Selgus, et majanduskriiside vahel EL riikide elutingimused muutusid sarnasemaks ning nn. mahajääjad jõuavad edukamatele riikidele oma arengus lähemale, kuid majanduskriisi aastatel see protsess peatub ning riikide vahelised erinevused elanike heaolus hakkavad taas suurenema.

Üle-euroopaline kõrghariduse vilistlaste seiresüsteem

Analüüsisime Eesti seniseid tegevusi ja valmidust liitumiseks üle-euroopalise kõrghariduse vilistlaste seiresüsteemiga ning töötasime koos haridus- ja teadusministeeriumiga välja liitumise tegevusplaani. Küsitlus- ja registriandmeid kombineeriv seiresüsteem annab võrdlevat infot ülikooli lõpetanute edasise käekäigu kohta tööturul ja nende piiriülesest mobiilsusest. Esimene küsitlusvoor tuleb 2022. aasta sügisel.

Arenguprojektid Valgevenes ja Ukrainas

Veebruaris jõudis lõpule mitme-aastane projekt koos Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustikuga, millega toetasime Valgevenes noorte ja naiste osalemist sotsiaalses ettevõtluses. Korraldasime koolitus- ja mentorprogrammi, kus keskendusi-me ühiskondliku mõju hindamise ja kommunikatsiooni teemadele.

Pandeemiale vaatamata õnnestus detsembriks jõuda lõpusirgele ka Ukraina e-tervishoiu taristu disainimist ja rakenduste kasutuselevõttu toetava projektiga, mis kaasas nii teenusepakkujaid, haiglaid kui ka tervishoiuministeeriumi. Koos Päästeameti ja Intelcom Est OÜ-ga aitame Ukraina siseministeeriumil ning Dnipropetrovski oblastil käivitada vabatahtlike päästjate kaasamise katseprojekti. Samuti algas töö Ukraina ametkondade nõustamisega ühtse kriisitelefoniväljaarendamisel. Selle eesmärgiks on asutuste parem koostöö kriise puudutava info töötlemisel ja levitamisel ning elanikkonna parem informeeritus, seda nii praeguses viirusekriisis kui ka tulevaste kriisilukordade puhul.

Tippjuhtide järelkasv

Lõpule jõudis 2019. aastal alanud, Riigikantselei ellu kutsutud ning Ragnar Nurkse Instituudiga koostöös teostatud tippjuhtide järelkasvu programm Newton V, mille käigus sai 21 avaliku teenistuse juhti arendada oskusi nutikast riigivalitsemisest ja koostööst. Programmi eesmärk oli motiveerida osalejaid võtma suuremat vastutust oma töövaldkonnas. Eriliseks tegi seekordse programmi üleilmne eriolukord, mida osalejatel tuli viimases moodulis loodava juhtimislaua kontekstis läbi mõtestada: kuidas see juba on või hakkab tulevikus mõjutama valitsemist ja juhtimist.

Politiikakujundamise oskused

Taasalustasime Riigi Tugiteenuste Keskuse tellitud populaarse poliitikakujundamise oskuste programmiga avaliku sektori ja vabaühenduste töötajatele. Selle eesmärk on poliitikakujundajate analüüsivõimekuse ja kaasamisoskuste tõstmine ning neile sisulise suutlikkuse andmine nii kaasamisprotsesside eestvedamiseks kui ka mõjuanalüüside reaalseks teostamiseks. 2022. aastani kestva plaanitud programmi viime ellu koostöös Centari, SpeakSmarti ja teiste koolitajatega. Täna on oma teadmisi ja oskusi poliitikakujundamise teemadel täiendanud ligi 150 inimest.

Kohalikud avalikud teenused

Aasta lõpus käivitus varasema eduka avalike teenuste disainiprogrammi edasiarendus, mis on seekord suunatud kohalikele omavalitsustele. Novembris alustanud esimesse koolitusgruppi valiti 21 soovija seast viis tiimi, kellega asusid tööle teenusedisainerid Velvetist ja mujalt ning Praxise eksperdid. Kolme intensiivse kuu jooksul arendatakse disainisprindi meetodil koduhooldusteenust Kosel ja Raasikul, hariduse tugiteenust Lääne-Harjus, tugiisikuteenust Tallinnas, liigiti kogutud jäätmete üleandmise teenust Põlvas ja toetuse andmise teenust Saaremaal. Programmi tellivad Riigi Tugiteenuste Keskus ja Rahandusministeerium.

PRAXISE KOOLITUSAASTA 2020 NUMBRITES:

291
akadeemilist
tundi

44
õppepäeva
veebis

8
õppepäeva
klassis

Koolitatud

avaliku sektori tippjuhte **21**

poliitikakujundajaid avalikus sektoris ja vabakonnas **240**

Loodud uusi avalikke teenuseid **5**

mitte ainult mõtte-, vaid ka tegude koda

KOOLITUSED

Suuremad koolitus- ja arendusprogrammid ning väiksemad, n-ö rätsepatööna valmivad koolitused viivad uuringute käigus saadud süvateadmised praktikasse ning arendavad osalejate oskusi. Aitame koos tellijaga välja selgitada tema koolitusvajadusi, luua ja ellu viia põnevaid arenguprogramme, leida suurepäraseid koolitajad ning analüüsida osalejate tagasisidet. Meie peamisteks koolitus-teemadeks on näiteks poliitikakujundamine, kaasamine, nügimine poliitikaloomes ja organisatsioonis, käitumisteadused kommunikatsioonis, inimeste käitumine, harjumused ja nende muutmine, mõju hindamine, teenuste disain avalikus sektoris.

nõustamine

Aitame leida keerulistele probleemidele toimivaid lahendusi. Anname nõu, kuidas analüütilist teadmist mõtestada ja oma organisatsioonis rakendada. Aitame aru saada, kuidas inimeste käitumist paremini muuta. Oleme toeks, kui soovitakse alata organisatsioonis muutusi või uuendusi. Seni oleme peamiselt nõustanud riigiasutusi ja pakkunud tuge selleks, et valdkondlik strateegiaprotsess tulemusteni jõuaks. Selleks teeme taustatööd, nõustame plaani koostajaid kogu protsessis, kaasame osapooli ja kirjutame soovitusi.

ARUTELUDE JUHTIMINE

Aitame kavandada mitut osapoolt hõlmavaid arutelusid. Pakume tuge töötubade, seminaride, arutelupäevade ülesehituse disainimisel, erinevate meetodite ja tööriistade kasutamisel, arutelude juhtimisel ja tulemuste kokkuvõtmisel. Disainime kaasamisprotsesse alates eesmärgi sõnastamisest kuni kaasamiskava tegemiseni, aitame osalusürituste korraldamisel.

mõttehommikud

Praxise mõttehommik on poliitikakujundajatele ja kodanikuühendustele suunatud poliitika-seminaride sari, mille eesmärk on anda avalikuks aruteluks rohkem argumente ja teadmisi. Tutvustame oma uuringute tulemusi, toome kokku huvitatud osapooled ja toetame arutelu teket. Põhjalikult ettevalmistatud seminari väärtus ongi arutelu otsustuskohtade üle.

POLIITIKALABOR

Meie tööriistakastis on käitumisteaduste, disainmõtlemise ja eksperimenteerimise töövõtted, mis on erasektori innovatsiooni ABC. Toome need Eesti riigi juhtimisse, et riigi- ja kohalike teenuste kasutamine oleks sama elumuutev kogemus kui Bolt või Wolt. Selgitame välja, kuidas inimesed päriselt käituvad (käitumisdiagnostika, vaatlused, intervjuud, teaduskirjanduse süstemaatilised ülevaated, andmeanalüüs, kaasamine). Töötame välja realses elus toimivad lahendused (disain-mõtlemine, kasutajakeskne lähenemine, prototüübi loomine, arutelude juhtimine). Katsetame, kas lahendus töötab (konsultatsioonid, mõju mõõtmine eksperimentaalselt).

Juhtimine

Praxise strateegilisi sihte seadva ning nende täitmise üle järele vaatava nõukogu esimehena jätkas 2020. aastal tööd Maarjo Mändmaa. Nõukogu liikmetena jätkasid Tiina Randma-Liiv, Kristjan Lepik, Kristi Liiva ja Ardo Hansson, alates aprillist liitus nõukoguga Helo Meigas.

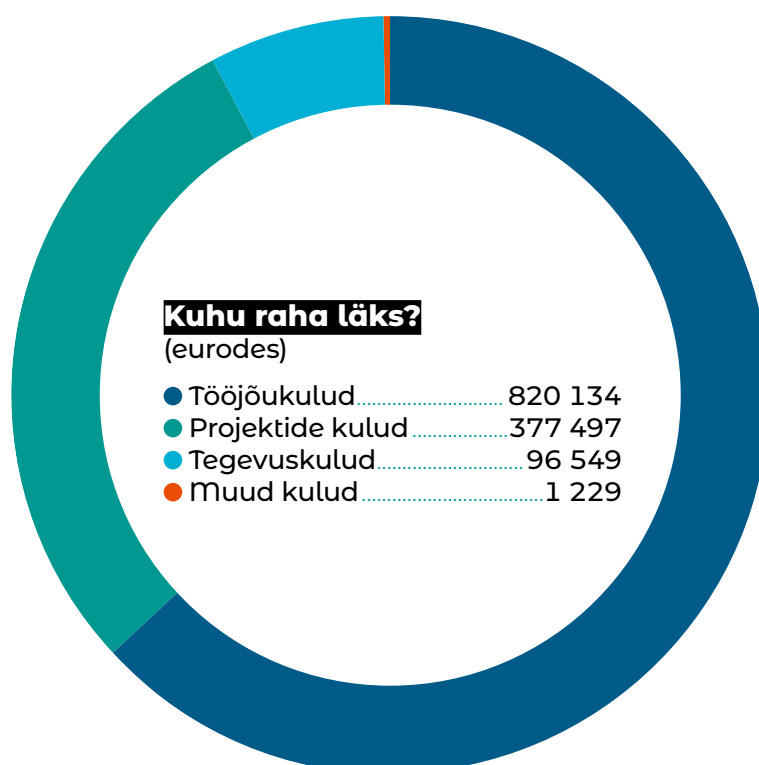
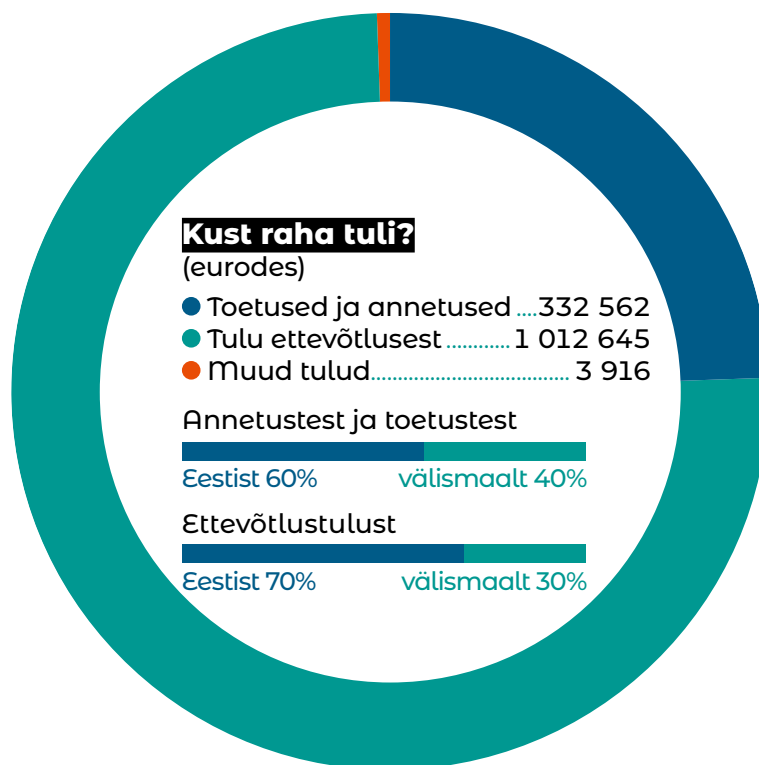
Praxise juhatuse liikmed olid Tarmo Jüristo, Irina Putškova ja Märt Masso. Tarmo Jüristo lahkus Praxisest 31. detsembril, asudes juhtima sihtasutust Liberaalne Kodanik. Uue juhatajana alustas märtsist 2021 tööd varasem presidendi vabakonnanõunik Urmo Kübar.

Programmijuhtide tasandil naasis lapsepuhkuselt Hanna-Stella Haaristo, kes hakkas juhtima Praxise Akadeemiat. Selle varasemast juhust Anne Randvälist sai tervisepoliitika programmi juht. Töö- ja sotsiaalpoliitika programmi juhina jätkas Märt Masso, hariduspoliitika programmi juhina Eve Mägi ning finants-juhina Irina Putškova. Uue, soolise võrdsuse ja võrdsete võimaluste programmi juhina alustas Mari-Liis Sepper, töölt lahkus majandus- ja innovatsioonipoliitika programmi juhtinud Liis Kasemets.

Praxise tööde tellijad, rahastajad ja toetajad

- Akkadian OÜ
- Arenguseire Keskus
- Avatud Eesti Fond
- Change Partners OÜ
- Deutsches Zentrum für Hochschul- und Wissenschaftsforschung GmbH
- ECORYS UK Ltd
- Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor
- Eesti Haigekassa
- Eesti Inimõiguste Keskus
- Eesti Teadusagentuur
- Eesti Pensionäride Ühenduste Liit
- Eesti-Rootsi Vaimse Tervise ja Suitsidoloogia Instituut
- Eesti Teadusagentuur
- Euroopa Komisjon
- European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions
- European Institute for Gender Equality
- European School Heads Association
- European Training Foundation
- Fondazione Giacomo Brodolini
- Friedrich-Ebert-Stiftung Landesbüro Estland
- Fundacja Instytut Spraw Publicznych
- Haridus- ja teadusministeerium
- Heateo Sihtasutuse Haridusfond
- ICF International Inc
- Kaitseministeerium
- Keskkonnaõiguse Keskus
- Kristjan Rahu
- KU LEUVEN R&D
- Kultuuriministeerium
- Luxembourg Institute of Socio-Economic Research
- Migration Policy Group
- Milieu Ltd - Law & Policy Consulting
- Mreza Centara Za Obrazovne Politike
- MTÜ Mondo
- Notus-asr
- OECD/Sigma
- Oxford Research A/S
- Politsei- ja Piirivalveamet
- Rahandusministeerium
- Ramboll Management Consulting A/S
- Riigi Tugiteenuste Keskus
- Riigikantselei
- Riigikogu Kantselei
- Risbo
- Sotsiaalkindlustusamet
- Sotsiaalministeerium
- Statistikaamet
- Swedbank
- Sweden-Estonian Cooperation Fund
- Tartu Ülikool
- The Northern Dimension Partnership in Public Health and Social Well-being
- University of Essex
- University of Maastricht
- Välisministeerium

Raha-asjad

Peamised finants-suhtarvud (eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Puhaskäibekapital (käibevarad-lühiajalised kohustised)	40 907	-12 528
Võlakordaja (kohustised/varad kokku)	0,94	1,03

Tulekul 2021

- Koos Tartu Ülikooli ja Centariga uurime kroonviiruse pandeemia mõju. Praxis keskendub eelkõige nii kriisi kui ka kasutusele võetud meetmete sotsiaal-demograafilisele mõjule. Valmivad näiteks Töötukassa töötasu hüvitise analüüs, kriisi ja meetmete mõju analüüs puuetega inimeste heaolule, eakate toimetulekule, soolisele võrdõiguslikkusele.
- Kaardistame ja uurime Eesti vabakutselisi loovisikuid, nende toimetulekumustreid ja sotsiaalseid garantiisid. Toome välja viimaste võimalikud arengustsenaariumid ning koostame ettepanekud vabakutseliste olukorra ja see läbi kultuurivaldkonna jätkusuutlikkuse parandamiseks.
- Hindame strateegiadokumendi Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 eluviimise edukust ning pakume sellest tulenevalt sisendi kultuuripoliitikaks alanud kümnnendil.
- Aitame tõsta Sotsiaalministeeriumi kahe partnerorganisatsiooni võimekust. Vaimse tervise ja heaolu koalitsiooni VATEK puhul keskendume nende oskustele tegutseda mõjusa valdkondliku huvikaitsjana ning panustajana vaimse tervise poliitika strateegiliste eesmärkide arendamisel. Eesti Pensionäride Ühenduste Liiduga viime ellu katseprojekti viie eakate esinduskogu asutamiseks nõuandva organina kohalike volikogude juurde.
- Projektis vananeva elanikkonna tervise ja heaolu parandamiseks Läänemere piirkonnas valmistame ette metoodika riiklike valdkondlike vajaduste kaardistamiseks ning viime ellu koosloome-seminari ühise tegevuskava väljatöötamiseks kümnes riigis.
- Haridusvaldkonnas uurime Eesti koolides rakendatavate kiusamist ennetavate ja vähendavate sekkumiste efektiivsust ja kogemusi nendega. Muu hulgas selgitame välja, kui suure probleemina õpetajad erineva kiusamistasemega koolides kiusamist näevad, mis on suurimad takistused sellega tegelemisel ning millised sekkumised sobivad kõige paremini koolide igapäevasesse töösesse.
- Hindame töövõimereformi tegevusi aastatel 2016-20, et saada teada, kuidas need on aidanud saavutada reformi eesmärgi, milline on olnud tegevuste mõju vähenenud töövõimega inimeste hõivele ja aktiivsusele ning kas ressursside kasutus oli kulutõhus. Registriandmete analüüsil, küsitlustel ja süvaintervjuudel põhinevas uuringus esitame ka ettepanekuid edasisteks tegevusteks töövõime toetamise süsteemi paremaks toimimiseks.
- Koos Eesti Väitlusseltsiga soovime panustada sügiseste kohalike omavalitsuste valimiste kampaania sisukusse ning seista vastu võimalikele katsetele „kaaperdada“ valimisi kohalike volikogude pädevusse mittepuutuvate teemadega. Pakume omalt poolt abimaterjalina valijatele ning ajakirjanikele ülevaated olulisematest kohaliku omavalitsuse tegevusest sõltuvatest probleemteemadest.

Osa Praxise tiimist, 2020. pandeemia-
aastale omaselt kodukontoritest ja
arvutiekraani vahendusel.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	474 382	163 840	
Nõuded ja ettemaksed	180 649	227 158	2
Kokku käibevarad	655 031	390 998	
Kokku varad	655 031	390 998	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	434 975	254 856	6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	179 149	148 670	8
Kokku lühiajalised kohustised	614 124	403 526	
Kokku kohustised	614 124	403 526	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	13	13	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	-12 541	-32 724	
Aruandeaasta tulem	53 435	20 183	
Kokku netovara	40 907	-12 528	
Kokku kohustised ja netovara	655 031	390 998	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	332 562	330 122	9
Tulu ettevõtlusest	1 012 645	1 000 119	10
Muud tulud	3 916	1 205	
Kokku tulud	1 349 123	1 331 446	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-377 497	-407 157	11
Mitmesugused tegevuskulud	-96 549	-88 176	12
Tööjõukulud	-820 134	-815 275	13
Muud kulud	-1 229	-658	
Kokku kulud	-1 295 409	-1 311 266	
Põhitegevuse tulem	53 714	20 180	
Intressitulud	14	9	
Intressikulud	-78	-6	
Muud finantstulud ja -kulud	-215	0	
Aruandeaasta tulem	53 435	20 183	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	53 714	20 180	
Korrigeerimised			
Muud korrigeerimised	-313 311	-266 174	8
Kokku korrigeerimised	-313 311	-266 174	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	44 808	-61 258	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	180 119	-15 069	
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	345 491	266 747	8
Kokku rahavood põhitegevusest	310 821	-55 574	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	14	9	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	14	9	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud intressid	-78	-6	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-78	-6	
Kokku rahavood	310 757	-55 571	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	163 840	219 411	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	310 757	-55 571	
Valuutakursside muutuste mõju	-215	0	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	474 382	163 840	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/ Osakapital nimiväärtuses/ Reservkapital	Akumuleeritud tulem	
31.12.2018	13	-32 724	-32 711
Aruandeaasta tulem	0	20 183	20 183
31.12.2019	13	-12 541	-12 528
Aruandeaasta tulem	0	53 435	53 435
31.12.2020	13	40 894	40 907

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus PRAXIS 2020. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad rahandusministri poolt kinnitatud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Sihtasutuse tulude-kulude aruanne on koostatud lähtudes RTJ 14 nõuetest.

Majandusaasta algas 01.01.2020 ja lõppes 31.12.2020, majandusaasta pikkuseks oli 12 kuud.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Rahavoogude aruandes muudeti algsaldosid, aruandes on sihtfinantseerimise laekumised kajastatud otsemeetodil.

Aruandeaastal on muudetud rahavoogude aruandes võrdlusperioodi andmeid alljärgnevalt:

kirje muud korrigeerimised on vähendatud -266 174 euro võrra, kirje põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus on vähenenud -37 383 euro võrra ning kirje laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest on suurenenud 303 557 euro võrra.

Lisarea nimetus	31.12.2019	Muutus	31.12.2019
Rahavood põhitegevusest			
Muud korrigeerimised	0	-266 174	-266 174
Kokku korrigeerimised	0	-266 174	-266 174
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-23 875	-37 383	-61 258
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	-36 810	303 557	266 747

Raha

Raha ja raha lähendina kajastatakse arvelduskontode jääke. Raha kajastatakse bilansis õiglasel väärtuses.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustised ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustised, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse aruandekuupäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse sihtasutuse majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid.

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised ning muud lühiajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalised nõuded kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse sihtasutuse enda tegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1917 eurot.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel).

Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1917 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Muu materiaalne põhivara	5

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle sihtasutusele. Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad, ning muud lühiajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või sihtasutusel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisena käsitletakse selliseid toetusprojekte, mida rahastatakse kas sihtotstarbelistest eraldistest või sihtasutuse enda poolt taotletud toetustest ja annetustest.

Aruande perioodi kuludes on kajastatud kõik projektide sihtfinantseerimisega seotud tegevuskulud, millega seotud tegevused on aset leidnud aruandeaastal. Sihtfinantseerimise tulud aruandeaastal kajastatakse proportsionaalselt kuludega.

Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglasel väärtusel. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse tulemiaruanDES „Annetused ja toetused“ kirjel. Selline kajastamine annab õiglasema ülevaate sihtasutuse tuludest ja kuludest.

Tulud

Sihtasutus on viimastel aastatel oma tegevusi rahastanud projektipõhiselt Eesti avaliku sektori organisatsioonide tellimustest, Euroopa Liidu uuringuprojektidest ja muudest vahenditest. Sihtasutus on rahastatud erinevate ühiskondlike organisatsioonide, mitmete rahvusvaheliste fondide (sh EL fondid ja raamprogrammid) ning lepingulistest töödest riigi ja erasektori poolt.

Tulu pikema perioodi jooksul programmide poolt juhitud projektide teenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest aruandekuupäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulusid ja kulusid) on võimalik usaldusväärselt prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud. Osutatava teenuse valmidusaste määratakse kasutades teenuse osutamisega seotud tegelike kulude suhet võrreldes eelarveliste kogukuludega.

Kui teenuse osutamist hõlmava tehingu või projekti lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärselt prognoosida, kuid on tõenäoline, et sihtasutus suudab katta vähemalt teenusega seotud kulud, on tulu kajastatud ainult tegelike lepingu täitmisega seotud kulude ulatuses. Kui on tõenäoline, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum täies ulatuses kohe.

Juhul, kui aruandekuupäeval ületab laekunud projekti tasude summa projektile tehtud kulutused ja sellele vastava tuluosa, kajastatakse vahe bilansis kohustisena. Juhul, kui laekunud projekti tasude summa on väiksem kui projektile tehtud kulutused ja sellele vastav tuluosa, kajastatakse vahe bilansis nõudena.

Seotud osapooled

Sihtasutuse seotud osapooled on:

- a. tegev- ja kõrgem juhtkond;
- b. eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes.

Mittekorrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest. Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	90 347	90 347	
Ostjatelt laekumata arved	90 347	90 347	
Ettemaksed	6 373	6 373	
Tulevaste perioodide kulud	6 373	6 373	
Muud	11 855	11 855	
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- töö- ja sotsiaalpoliitika	6 336	6 336	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- hariduspoliitika	28 193	28 193	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- tervisepoliitika	11 079	11 079	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- Praxise Akadeemia	11 544	11 544	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- valitsemine ja kodanikuühiskond	3 443	3 443	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- soo ja võrdsuse poliitika	11 479	11 479	15
Kokku nõuded ja ettemaksed	180 649	180 649	

	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	114 574	114 574	
Ostjatelt laekumata arved	114 574	114 574	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	8 674	8 674	3
Ettemaksed	6 384	6 384	
Tulevaste perioodide kulud	6 384	6 384	
Muud	5 618	5 618	
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- majanduspoliitika	6 337	6 337	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- töö- ja sotsiaalpoliitika	46 585	46 585	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- hariduspoliitika	28 464	28 464	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- tervise- ja sotsiaalpoliitika	82	82	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- Praxise Akadeemia	9 752	9 752	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- valitsemise ja kodanikuühiskond	0	0	15
Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded- soo ja võrdsuse poliitika	688	688	15
Kokku nõuded ja ettemaksed	227 158	227 158	

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2020		31.12.2019	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	37 585	0	23 868
Üksikisiku tulumaks	0	10 284	0	9 289
Erisoodustuse tulumaks	0	85	0	521
Sotsiaalmaks	0	18 767	0	17 002
Kohustuslik kogumispension	0	902	0	786
Töötuskindlustusmaksed	0	1 258	0	1 106
Ettemaksukonto jääk	0		8 674	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	68 881	8 674	52 572

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

		Kokku
	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2018		
Soetusmaksumus	6 216	6 216
Akumuleeritud kulum	-6 216	-6 216
Jääkmaksumus	0	0
31.12.2019		
Soetusmaksumus	6 216	6 216
Akumuleeritud kulum	-6 216	-6 216
Jääkmaksumus	0	0
31.12.2020		
Soetusmaksumus	6 216	6 216
Akumuleeritud kulum	-6 216	-6 216
Jääkmaksumus	0	0

Lisa 5 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2020	2019	Lisa nr
Kasutusrendikulu	38 583	39 124	11,12
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest			
	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
12 kuu jooksul	56 568	36 480	
1-5 aasta jooksul	97 736	52 800	

Kasutusrendi tingimustel on renditud bürooruumid Tallinnas ja Tartus.

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	144 904	144 904	
Võlad töövõtjatele	96 327	96 327	7
Maksuvõlad	68 881	68 881	3
Muud võlad	37 224	37 224	
Muud viitvõlad	37 224	37 224	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest- töö- ja sotsiaalpoliitika	6 481	6 481	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest- hariduspoliitika	50 920	50 920	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest- Praxise Akadeemia	8 715	8 715	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest- valitsemine ja kodanikuühiskond	5 508	5 508	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest- majanduspoliitika	3 594	3 594	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest- soo ja võrdsuse poliitika	10 373	10 373	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest- tervisepoliitika	2 048	2 048	
Kokku võlad ja ettemaksed	434 975	434 975	
	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	31 407	31 407	
Võlad töövõtjatele	79 361	79 361	7
Maksuvõlad	52 572	52 572	3
Muud võlad	29 425	29 425	
Muud viitvõlad	29 425	29 425	
Saadud ettemaksed	3 875	3 875	
Muud saadud ettemaksed	3 875	3 875	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest- töö- ja sotsiaalpoliitika	13 438	13 438	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest- hariduspoliitika	29 188	29 188	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest- Praxise Akadeemia	9 590	9 590	
Tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest- valitsemine ja kodanikuühiskond	6 000	6 000	
Kokku võlad ja ettemaksed	254 856	254 856	

Real "Muud viitvõlad" on kajastatud 31.12.2020 seisuga töötasudelt arvestatud, kuid aruandekuupäeva seisuga veel deklareerimata maksud summas 35 949 eurot (31.12.2019: 28 838 eurot).

Lisainfo tulevaste perioodide tulu ettevõtlusest programmide kaupa on toodud lisa 15.

Lisa 7 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Võlad töövõtjale	59 337	46 772	
Puhkusekohustis	26 314	21 125	
Puhkusekohustise maksud	8 894	7 121	
Palgareserv	1 782	4 343	
Kokku võlad töövõtjatele	96 327	79 361	6

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2018		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan	31.12.2019	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Majanduspoliitika	0	14 488	26 182	23 143	0	17 527
Töö- ja sotsiaalpoliitika	2 710	14 443	25 807	30 820	0	6 720
Hariduspoliitika	2 050	6 810	17 099	25 805	5 613	1 666
Tervisepoliitika	35 311	34 744	48 635	48 151	82	0
Praxise Akadeemia	3 008	0	3 008	0	0	0
Valitsemine ja kodanikuühiskond	0	113 421	146 016	138 255	0	121 183
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	43 079	183 906	266 747	266 174	5 695	147 096
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	43 079	183 906	266 747	266 174	5 695	147 096
	31.12.2019		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan	31.12.2020	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Majanduspoliitika	0	17 527	4 808	22 335	0	0
Töö- ja sotsiaalpoliitika	0	6 720	0	6 720	0	0
Hariduspoliitika	5 613	1 666	59 474	46 685	1 888	10 730
Tervisepoliitika	82	0	4 754	5 010	338	0
Valitsemine ja kodanikuühiskond	0	121 183	272 665	227 003	0	166 845
Soo ja võrdsuse poliitika	0	0	3 790	5 558	1 769	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	5 695	147 096	345 491	313 311	3 995	177 575
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	5 695	147 096	345 491	313 311	3 995	177 575

Bilansireal "Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused" on kajastatud ka Poliitikauuringute Keskuse Praxisse nõukogu poolt loodud sihtkapital, mille jääk oli 31.12.2020 seisuga 1 574 (31.12.2019: 1 574) eurot.

Lisa 9 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	327 562	266 174	
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	5 000	63 948	
Kokku annetused ja toetused	332 562	330 122	

Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Tulu ettevõtlusest	1 012 645	1 000 119	
Kokku tulu ettevõtlusest	1 012 645	1 000 119	

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Transpordikulud	679	1 246	
Üür ja rent	2 106	5 724	5
Mitmesugused bürookulud	4 423	8 449	
Lähetuskulud	9 702	20 960	
Uuringud, analüüsid, küsitlused	303 079	284 659	
Seminaride kulud	26 120	48 826	
Ostetud teenused	10 953	1 112	
Kommunaalkulud	334	1 735	
Muud	20 101	34 446	
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	377 497	407 157	

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Üür ja rent	36 477	33 400	5
Mitmesugused bürookulud	18 085	10 426	
Lähetuskulud	766	3 718	
Koolituskulud	705	878	
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	175	0	
Ostetud teenused	22 409	20 250	
Kommunaalkulud	7 255	7 664	
Käibemaksukulu	3 702	3 010	
Liikmemaksud	2 600	2 800	
Seminaride korraldamine	0	1 553	
Transpordikulud	211	306	
Muud	4 164	4 171	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	96 549	88 176	

Lisa 13 Tööjõukulud (eurodes)

	2020	2019
Palgakulu	613 624	610 711
Sotsiaalmaksud	204 962	202 454
Maksud erisoodustustelt	1 548	2 110
Kokku tööjõukulud	820 134	815 275
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	22	22

Lisa 14 Seotud osapooled (eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2020		31.12.2019	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	9 882	0	6 677

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2020	2019
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste ostud
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	1 120

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2020	2019
Arvestatud tasu	95 919	54 835

Seotud osapoolte vahelised tehingud hõlmavad endas teenuste ostusid.

Arvestatud tasudena kajastuvad juhatuse liikmele arvestatud tasud. Nõukogu liikmetele tasusid ei maksta. Aruandekuupäeva seisuga on sihtasutuse juhatus 3-liikmeline.

Lisa 15 Programmide koondinfo

(eurodes)				
	31.12.2020		Tulud 2020	
	Nõuded	Kohustised	Ettevõtlus	Annetused ja toetused
Majanduspoliitika	0	3 594	115 677	22 335
Töö- ja sotsiaalpoliitika	6 336	6 481	270 358	5 388
Hariduspoliitika	28 193	61 650	67 037	46 471
Tervisepoliitika	11 079	2 048	91 530	5 010
Praxise Akadeemia	11 544	8 715	249 545	0
Valitsemine ja kodanikuühiskond	3 443	172 353	15 007	227 003
Soo ja võrdsuse poliitika	11 479	1 574	182 025	5 559
Üld	0	0	21 467	20 796
Kokku	72 075	256 415	1 012 645	332 562
	31.12.2019		Tulud 2019	
	Nõuded	Kohustised	Ettevõtlus	Annetused ja toetused
Majanduspoliitika	6 337	17 527	48 600	23 143
Töö- ja sotsiaalpoliitika	46 585	20 158	415 538	30 820
Hariduspoliitika	28 464	30 854	201 517	25 805
Tervisepoliitika	82	0	0	48 151
Praxise Akadeemia	9 752	9 590	276 961	0

Valitsemine ja kodanikuühiskond	0	127 183	39 771	138 255
Soo ja võrdsuse poliitika	688	0	4 188	0
Üld	0	0	13 544	63 948
Kokku	91 908	205 312	1 000 119	330 122

Tabelis on liidetud kokku programmide kaupa nii ettevõtluse kui ka sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste ja tulude info lisadest 2, 6, 8, 9 ja 10.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 30.04.2021

Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus Praxis (registrikood: 90005952) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
URMO KÜBAR	Juhatuse liige	16.06.2021

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus Praxis nõukogule/üldkoosolekule

Arvamus

Oleme auditeerinud SA Poliitikauuringute Keskus Praxis (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2020 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2020 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muuhulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Tiina Maalinn

Vandeauditori number 437

Audiitorbüroo Maalinn OÜ

Auditeeritavate tegevusloa number 296

Õobiku tn 2a-2, Tallinn, Harju maakond, 11315

16.06.2021

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus Praxis (registrikood: 90005952) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TIINA MAALINN	Vandeaudiitor	16.06.2021

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Teadus- ja arendustegevus sotsiaal- ja humanitaarteaduste vallas	72201	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6408000
Faks	+372 6408001
E-posti aadress	praxis@praxis.ee
Veebilehe aadress	www.praxis.ee